

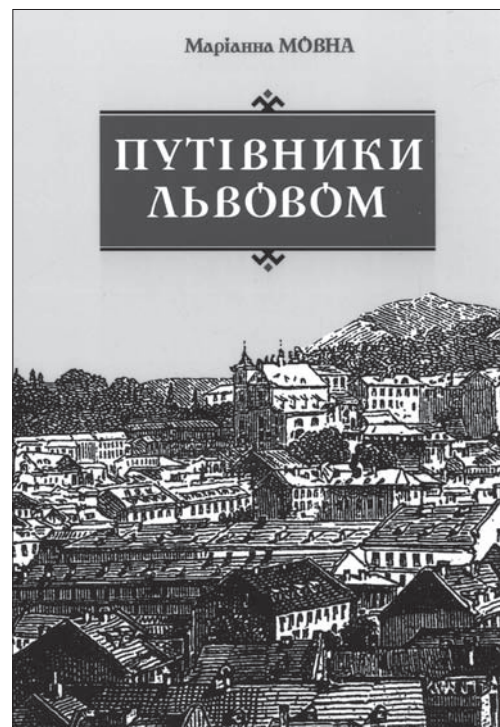
Софія КОГУТ

**ІСТОРІЯ ЛЬВОВА
У КНИГОЗНАВЧОМУ ФОКУСІ:
«ПУТІВНИКИ ЛЬВОВОМ»
М. МОВНОЇ**

**Мовна М. Путівники Львовом
(друга половина ХІХ —
початок ХХІ століть):
історико-культурологічне дослідження /
Маріанна Мовна ; наук.
ред. Л.В. Снідарчук ; ЛНАМ. —
Львів, 2014. — 232 с. : іл.**

Маріанна Мовна обрала складну, цікаву і дуже неординарну тему дослідження — історію путівників одним містом. Праця М. Мовної анонсована як «історико-культурологічне дослідження» — своєрідний синтетичний міждисциплінарний жанр, що включає аспекти історії культури, українознавства, урбаністики, книгознавства та історії книги, історії міжетнічних стосунків, мистецтвознавства та історії архітектури, та багато чого іншого. Але вся ця складна синтетичність і багатосторонність об'єднується основним мотивом — дослідженням Львова. Йдеться не про урбаністику чи хроніку міста. Йдеться про дослідження міста як культурного феномена. І не будь-якого міста, а власне Львова, який завжди мав свою культурологічну специфіку, міста, яке стояло і розвивалось на межі, пограниччі. Міста, яке уміло поєднувати у свій особливий спосіб різні культури, стилі, впливи та течії, не втрачаючи своєї специфіки та унікальності, незважаючи на жодні історичні, воєнні, політичні і торгово-економічні потрясіння. Цьому феномену присвячено багато досліджень, здебільшого культурологічного характеру.

Особливістю праці М. Мовної є те, що авторка досліджує цей феномен крізь призму книгознавства. Це, з одного боку, дає змогу дослідниці відсторонитися емоційно від неминучого розгляду етнічних та політичних протистоянь, і представити максимально об'єктивно український, польський, єврейський та ін. погляди на місто. Адже путівник — це

видання, яке дуже промовисто і виразно передає дух епохи, в яку його створено, культурні вимоги і зацікавлення, ідеологічні трактування, подані крізь призму етнічної, політичної, культурної приналежності його автора. З другого боку, свою працю авторка починає твердженням, що «Львів народився українцем», чітко декларуючи український ракурс дослідження. Тож розглядається надзвичайно строката і цікава культурна панорама міста, подана у своєрідному книгознавчому фокусі і трактована з позиції українознавства.

У своєму дослідженні авторка застосувала дуже струнку і логічну класифікацію, в основі якої лежить історико-політичний принцип: історія путівників Львовом поділена на австрійський, російський, польський, радянський, німецький та український пері-

оди. Кожен із цих періодів має свій стиль, культурну традицію та ідеологічне наповнення, що виразно підкреслюється авторкою.

Видання містить методичний і скрупульозний огляд видань і відгуків на них, під який підведена солідна бібліографічна база. Додатки подають унікальні архівно-біографічні матеріали енциклопедичного характеру про авторів путівників, докладну бібліографію путівників та перелік використаних періодичних видань (понад 70 назв українською, польською та російською мовами).

Тож можемо стверджувати, що Львів має свого особливого хронікера і уважну дослідницю, яка дивиться на його історію крізь своєрідний книгознавчий об'єктив, хранительку його неповторного духу, збереженого у поживклих сторінках унікальних видань.